

Óbudai Egyetem				
Alba Regia Műszaki Kar				
Tantárgy neve és kódja: AMXAN2GBNE <i>Anyagok és technológiák II.</i> Kreditérték: 5				
Nappali/Levelező tagozat 2023/24 tanév 1. félév				
Szakok, melyeken a tárgyat oktatják: Gépészmérnök BSc				
Tantárgyfelelős oktató:		Oktatók:	Bráda Csaba	
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)	AMXAN1GBNE <i>Anyagok és technológiák I.</i>			
Heti óraszámok:	Előadás: 3	Tantermi gyak.:	Laborgyakorlat: 2	Konzultáció:
Számonkérés módja (s,v,f):	vizsga			
A tananyag				
<i>Oktatási cél:</i> : A tantárgy keretében a hallgatók megismerik a gépészeti gyakorlatban használatos anyagok körét, rendszerező csoportosítását (acélok, öntöttvasak, nem vasfémek és ötvözetek, polimerek, kerámiák, kompozitanyagok) és az egyes anyagcsoportok jellegzetes hőkezelő- és gyártástechnológiáit.				
<i>Tematika:</i> Acélok és öntöttvasak rendszerező csoportosítása, jelölésrendszere (MSZ EN). Szerkezeti és szerszámacélok áttekintése, az acélcsoportok részletezése, az acélfajták választéka. Nem vasfémek és ötvözeik felosztása, fontosabb nem vasfémötvözetek (Al-, Cu-Ti-, Ni-, Mg-ötvözetek) ismertetése. Fémötvözetek hőkezelésének célja, felosztása, a hőátadás és a hővezetés folyamata. A hőkezelés eszközei: kemencék, közegek. Acélok lágyítása. Acélok szilárdságnövelő hőkezelései. Acélok felületkezelő eljárásai. Öntöttvasak hőkezelése. Porkohászat és porkohászati termékek. Nem vasfémek és ötvözetek hőkezelő technológiái. Polimerek szerkezete, tulajdonságai, a legfontosabb polimertípusok jellemzése. A polimerek feldolgozó technológiái. Hagyományos és műszaki kerámiák, tulajdonságaik, jellemzésük, gyártótechnológiáik. Kompozitok szerkezete, tulajdonságai, kompozitgyártó technológiák. Anyagválasztási alapismeretek.				
Témakör			Óraszám	
Előadások			hét	
Egyensúlyi és nem egyensúlyi átalakulások. Acélok rendszerező csoportosítása. Acélok jelölésrendszere (MSZ EN). Általános rendeltetésű acélok. Hegesztésre, forgácsolásra, képlékeny alakításra optimalizált acélok választéka.			1-3	1.
Nemesíthető acélok, rugóacélok, kérgesíthető acélfajták választéka. A fémötvözetek hőkezelésének célja, felosztása, tárgyalási módja. A hőátadás és a hővezetés folyamata.			4-6	2.
Anyagátvitel hőkezelésnél, hőkezelési feszültségek. A hőkezelés eszközei: kemencék. A hőkezelés eszközei: közegek. Acélok izzítási eljárásai. A leggyakrabban alkalmazott izzító technológiák: feszültségcsökkentés, újrakristályosítás, teljes lágyítás, szferoidizáló lágyítás, izotermás lágyítás, normalizálás.			7-9	3.
Az acélok edzése, az edzés feltételei, edzési eljárások. Az edzett acél megeresztése. Az acélok nemesítése. Szerszámacélok (ötvözetlen, ötvözött, gyorsacélok) választéka és hőkezelése.			10-12	4.
Felületi hőkezelések. Felületi edzések: lángedzés, indukciós edzés. Termokémiai kezelések: cementálás, nitridálás. Egyéb termokémiai hőkezelő technológiák, felület bevonatoló technológiák.			13-15	5.
1. ZH Korrózióálló és hidegszívós acélok választéka.			16-18	6.
Melegszilárd és hőálló acélok választéka. Öntöttvasak és hőkezelésük.			19-21	7.
Munkaszüneti nap			22-24	8.

Nem vasfémek és ötvözeteik felosztása. Fontosabb nemvas fémötvözet (Al-, Cu- ötvözetek) minőségek ismertetése, hőkezelése.	25-27	9.
Polimerek szerkezete és a szerkezettel összefüggő tulajdonságok. Plasztomerek, duromerek, elasztomerek, a legfontosabb polimertípusok jellemzése.	28-30	10.
Rektori szünet	31-33	11.
2.ZH Hagyományos és műszaki kerámiák. Oxidkerámiák, hidralizált szilikátok, üvegminőségek. Kerámiák gyártótechnológiái. Műszaki kerámiák fejlesztési irányai, felhasználási irányelvek	34-36	12.
Kompozit anyagok, a kompozitépítés alapelvei. Fém-, polimer-, kerámia bázisú kompozitok általános jellemzése, választéka. Kompozitgyártó technológiák. Anyagválasztási alapismeretek.	37-39	13.
Pótlások, pótló, javító ZH	40-42	14
Félévközi követelmények		
AZ ELŐADÁSOK LÁTOGATÁSA KÖTELEZŐ!		
6.-12. hét	Zárthelyi dolgozat	
A pótlás módja:	A 14. héten egy zárthelyi javítása, vagy pótlása lehetséges	
Aláírás feltétele:	<ol style="list-style-type: none"> 1. A gyakorlatok teljesítése az aláírás feltétele. A gyakorlat jelenlét, elfogadott beszámoló, elfogadott évközi feladat, elfogadott jegyzőkönyvek esetén minősül teljesítettnek. 2. A zárthelyi dolgozatok legalább elégséges szintű (51%) megírása. 	
<p>A vizsga módja (írásbeli, szóbeli, teszt, stb): Szóbeli Az anyagok és technológiák I és II tantárgyak teljes anyagából. Megajánlott vizsgajegy azoknak a hallgatónak adható, akik a félévet jó, vagy jeles eredménnyel teljesítették, valamint az anyagok és technológiák I. tantárgyból jó, vagy jeles eredményt értek el.</p>		

Irodalom:	
Kötelező:	Kisfaludy T. – Réger M. – Tóth L.: Szerkezeti Anyagok I. és II., ÓE-BGK jegyzet, 2010.
Ajánlott:	Pinke P. – Kovács-C. T.: Mérnöki anyagtudomány, Példatár I. és II., ÓE BGK jegyzet, Budapest, 2013.
	Komócsin M.: Gépipari anyagismeret, Cokom Kft., Miskolc, 2010.
	Szombatfalvy Á. (szerk.): A hőkezelés technológiája, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1985
	Szabadits Ö. (szerk): Acélok, öntöttvasak, MSZT Szabványkiadó, Budapest, 2005.
	Bagyinszki Gy. – Berecz T. – Dobránszky J. – Kovács C. T. – Mészáros I. – Nagyné Halász E. – Pinke P. – Szabó P. J. – Szakál Z. – Varga P.: Anyagtudomány. Egyetemi tananyag, Typotex Kiadó, Budapest, 2012, www.tankonyvtar.hu
	Callister, W. D.: Materials Science and Engineering, An Introduction, John Wiley & Sons. Inc., 2007